

ת"פ 69476/07/20 - מדינת ישראל - רשות המסים ואח'... נגד דוד ציון דוד - לא בעניינו, שרון כהן, ש. כהן ניהול ואחזקות בע"מ, אולסל אילת בע"מ - ואח'...

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

בפני: הנשיאה רויטל יפה-כ"ץ

ת"פ 69476-07-20

בעניין: מדינת ישראל - רשות המסים
על ידי ב"כ עו"ד עידן ארד
נגד

המאשימה

1. דוד ציון דוד - לא בעניינו
2. שרון כהן
3. ש. כהן ניהול ואחזקות בע"מ
- ו-3 על ידי באי כוחם עו"ד אבי חימי ואלברט הראל
4. אולסל אילת בע"מ - לא בעניינה
5. ב.ג.ק מיזמים אילת בע"מ - לא בעניינה

הנאשמים

גזר - דין לנאשמים 2 ו-3

כללי

הנאשמים 2 ו-3 הובאו לדין ביחד עם אחרים במסגרת פרשייה שנחקרה בהתייחס לניצול אזור הסחר החופשי של אילת לשם עשיית רווחים (בשנים 2016-2017), ולאחר שכתב האישום שהוגש תוקן בפעם השלישית, הם הורשעו בעקבות הודאתם בביצוע עבירה בניגוד לסעיף 117(ב1) לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 שעניינה "מי שפעל במטרה להביא לכך שאדם אחר יתחמק או ישתמט מתשלום מס שאותו אדם חייב בו".

הנאשמת 3 (להלן: "החברה") הינה חברה מוגבלת במניות שמקומה באילת ועיסוקה במכירה קמעונאית של רהיטים, מכשירים וציוד ביתי, והנאשם 2 (להלן: "הנאשם", והנאשמים 2 ו-3 להלן: "הנאשמים") שימש כבעליה ומנהלה של החברה בתקופה הרלבנטית. הנאשמים הודו, כי בין החודשים פברואר לספטמבר 2017, איפשר הנאשם לנאשם 1 לפעול בחברה כבשלו, ובכך איפשר לנאשם 1 לבצע את תכניתו ליצור מצג שווא של מכירת טובין באזור הסחר החופשי באילת בדרך של הוצאת חשבוניות על שמה של החברה לטובת חברות אחרות ששימש כמנהלן ואשר היו בבעלות בנו ורעייתו (החברות הנ"ל הן הנאשמות 4 ו-5). שיעור המע"מ שהנאשם 1 ביקש להתחמק מתשלומו בדרך זו עמד ע"ס 269,217 ₪, כאשר הנאשמים איפשרו לו לעשות כן.

הטיעונים והראיות לעונש

עמוד 1

למעשה אין מחלוקת בין הצדדים בכל הנוגע להשתלשלות העניינים אשר בסופה הוגש כתב האישום המתוקן בשלישית - לא בנוגע להתנהלות המאשימה ולא בנוגע לאחריותם של הנאשמים. המחלוקת היחידה הינה, האם, לאור התנהלות זו; לאור התיקון של כתב האישום; ולאור הפגיעה בנאשם, ניתן להסתפק בעניינו בעונש ללא הרשעה.

ב"כ המאשימה עו"ד עידן ארד טען, כי אין מקום להימנע מהרשעתו של הנאשם לאור הלכת **כתב**, וזאת, בעיקר, נוכח חומרת המעשים וההלכות שנקבעו בכל הנוגע להרשעה כהרתעה בעבירות כנגד חוק מע"מ. לדבריו, בהלכת **כתב** נקבעו שני תנאים מצטברים שבהתקיימותם יוכל ביהמ"ש להימנע מהרשעתו של נאשם: התנאי הראשון הוא שההרשעה תביא לפגיעה חמורה בנאשם, באופן בלתי מידתי, והתנאי השני הוא, שסוג העבירה חומרתה ונסיבותיה, מאפשרים, בנסיבותיו המיוחדות של המקרה, לזנוח את האינטרס שביסוד ההרשעה. במקרה דנן, לדבריו, המדובר הוא בעבירת פשע לפי חוק מע"מ, שעונש המאסר הקבוע בצידה בחוק הוא עד 5 שנות מאסר; כי הנאשמים במעשיהם העמידו **"פלטפורמה לאחר כדי לחולל עוד ועוד עבירות"**; כי, אמנם **"אין בכוונת התביעה לייחס לנאשמים את הוצאת החשבוניות (הפיקטיביות - ר.י.כ.) עצמן אלא את הסיוע שהעניקו לאחר זה אשר שהוציאן"**, אך עדיין מדובר בעבירות חמורות; וכי **"לא הוצגו נסיבות בהתייחס לנאשם 2 אשר מרימות את הנטל הכבד הרובץ על ההגנה בהקשר זה להצביע על נזק חריג אשר יש בהן כדי להצדיק הימנעות מהרשעה. יתרה מכך, בסוג העבירות בו אנו עוסקים מן הידועות שבת המפשט קבעו שוב ושוב שעל האינטרס הציבורי לגבור ככלל על אינטרסים פרטיים... ולו מן הטעם שהעבירות מהסוג בו אנו עוסקים לא אחת מבוצעות על ידי אנשים נורמטיביים שזו להם מעידה ראשונה וחד פעמית"**. לחיזוק טענותיו, הגיש התובע המלומד שני פסקי דין בהם התקבל ערעור המדינה על גזרי דין בהם נמנע בימ"ש השלום להרשיע את הנאשמים, כאשר היה מדובר בעבירות קלות מזו המיוחסת לנאשם (עפ"ג [ב"ש] 6981-11-12 מע"מ באר שבע נ' יהלום, שירותי כח אדם, מיום 19.06.13, שם אמנם יוחסו לנאשמים עבירות של אי הגשת דו"חות מע"מ תקופתיים ואי הגשת דו"חות מס הכנסה, אלא שהיה מדובר ב-43 עבירות, שבוצעו על פני תקופה של 7 שנים, ושהמחדלים הוסרו באיחור ניכר. בנסיבות אלה, בקשת רשות הערעור שהוגשה לביהמ"ש העליון - רע"פ 6271/13, נדחתה. וכן, עפ"ג [ב"ש] 23992-06-13 מע"מ באר-שבע נ' אבו-עמאר, מיום 10.07.13, במסגרתו יוחסו לנאשם עבירות של אי הגשת דו"חות במועד לפי חוק מע"מ, אלא שגם כאן המדובר היה בריבוי עבירות - 24 במספר, אשר בוצעו על פני תקופה ממושכת של 11 שנה). בסופו של דבר, עתר ב"כ המאשימה לדון את הנאשם לעונש מאסר אשר יכול וירוצה בדרך של עבודות שירות וזאת במסגרת מתחם שנע בין 6 ל-18 חודשי מאסר, ולמאסר מותנה; וכן לדון כל אחד מהנאשמים לתשלום קנס בשיעור שנע בין 13,000 ל-26,000 ₪.

התובע הוסיף, כי בשים לב לכל הנימוקים לקולא שעומדים לזכות הנאשמים, ובין היתר להיותם חסרי עבר פלילי, תשלום המס והיות העבירה אחת ויחידה, הענישה צריכה להיות בתחתית המתחמים שהוצגו.

באי כוח הנאשם, עוה"ד אבי חימי ואלברט הראל, ביקשו, כאמור, לבטל הרשעתו של הנאשם תוך שעו"ד חימי החל טיעוניו ברקע לכתב האישום ובמחדלים שאירעו אצל המאשימה עובר להודיית הנאשמים בכתב האישום שתוקן בשלישית. ויוער, כי לא היה חולק שאלה הם פני הדברים.

הנאשם נחקר בשנים במהלך השנים 2016-2017 ורק בחודש יולי 2020 הוגש כנגדו כתב אישום, וזאת מבלי שנערך לו שימוע כנדרש וכאשר הזימון הוצא שלא כדין בשל כך. המאשימה, אשר פעלה בניגוד לכללים המחייבים, נאותה לבקשת הסנגורים לערוך שימוע בדיעבד, אם כי הבקשה למחוק תחילה את כתב האישום, סורבה, והשימוע נערך כאשר כתב האישום תלוי ועומד כנגד הנאשמים. בעקבות השימוע, הופחת סך המחדל המיוחס לנאשמים בשיעור ניכר של 20% והועמד על סך של 269,000 ₪, ומספר העבירות הופחת מכ-60 עבירות לעבירה בודדת אחת. נטען, כי במהלך

השימוע עלה, שקיימים קשיים ראייתיים בכל הנוגע למודעות הנאשם לכך שביצע עבירה, בעיקר נוכח הייעוץ שקיבל מרואה החשבון שליווה אותו לאורך כל השנים (רואה החשבון לא נחקר למרות שהנאשם העלה את שמו כבר בחקירותיו ועל כן הוגש תצהיר מטעמו לקראת השימוע), וגם עניין זה נלקח בחשבון בעת תיקונו של כתב האישום.

הסנגור הוסיף, כי המאשימה הסכימה, שבמידה והנאשם היה מגיע לשימוע טרם הגשת כתב האישום (כפי שאמור היה להיעשות), וכתב האישום היה מתוקן כפי שתוקן בסופו של דבר, ואז היה מגיש בקשה לכופר, בקשה זו מן הסתם הייתה מתקבלת (התובע אישר דברים אלה, והסנגור גם הציג שורה של מקרים בהם היה מדובר בבקשות לכופר בהיקפים גדולים לאין ערוך מאשר בתיק שבפנינו - ואלה התקבלו כדבר שבשגרה). עוד טען, כי במקרה זה הוגשו מטעם הנאשמים 3 בקשות לכופר; בכולן הייתה הסכמה והמלצה של מחלקת התביעות ושל ועדת הכופר, אולם בפרקליטות המדינה כולן נדחו, הגם שאין חולק, כאמור, שלו הייתה מוגשת בקשת הכופר כשכתב אישום לא תלוי ועומד כנגדם, הבקשות היו נענות בחיוב; והגם שאחת מבקשות הכופר הוגשה לאחר שבהליך גישור המליץ ביהמ"ש (הח"מ - ר.י.כ.) לצדדים לסיים את ההליך בדרך של תשלום כופר, כפוף להסרת המחדל מול מע"מ. ימים ספורים לאחר המלצת ביהמ"ש, אכן הוסר המחדל ושולמו הכספים שהיו צריכים להיות משולמים (וזאת למרות הטענות המשפטיות הנכבדות שהיו להגנה), אולם בקשת הכופר נדחתה.

הסנגור סיכם סיטואציה זו כ"סוג של מלכוד 22. מחד, הוא לא הוזמן לשימוע כדין, מצד שני אומרים שאם הוא היה מגיע לשימוע וטוען אותן טענות, לא היה מוגש כנגדו כתב אישום והוא היה מופנה להליך של כופר. אך הואיל והמדינה עשתה טעות אז הנאשם צריך לשלם על זה, וזה דבר שלא נתפס. ולמעשה יש תקלה שלא רובצת לפתחו של הנאשם והיחידי שמשלם על התקלה הזו, זה הנאשם עצמו..."

ובאשר לנסיבותיו של הנאשם ולעבירות שביצע, ציין הסנגור:

"מדיניות הענישה הנוהגת בתיקים מן הסוג הזה היא מגוונת, זה נע בין כופר לבין מאסר על תנאי עד לריצוי מאסר למספר חודשים בעבודות שירות. חלפו כבר למעלה משלוש וחצי שנים ממועד ביצוע העבירות.

הנאשם בן 51, אב לשלושה ילדים, הוא איש עסקים שפועל בעיר אילת, מעסיק עשרות עובדים שכירים.

אני רוצה להציג לביהמ"ש שני מסמכים... אחד של רואה החשבון של הנאשם, והשני לגבי מעשי חסד שהוא עושה. הנאשם איש עסקים שבין יתר פעילותו זה עיסוק במלונאות. בעקבות הימשכות ההליכים, הבנקים ביטלו את מסגרות האשראי שלו והגם שבחשבונו יש יתרות חיוביות מכובדות, כל ההתקשרות שלו לבניית המלון ורכישת הקרקע, נמנעה ממנו. הוא יצא לדרך עם שותפים נוספים, ולפתע נפל בו פגם והוא גרם נזק לכל הקבוצה. הוא שילם על זה מחירים כבדים, וגם אנו, סנגוריו, אין בנק שלא דיברנו עמו, אין גורם כלכלי שלא פעלנו בעניין, ואפילו מסרנו את המלצת ביהמ"ש הנכבד הזה לבנקים ולא עזר כלום. הכל הוקפא... המשק התחיל להתאושש ממשבר הקורונה רק לאחרונה, אז גם המלונות שבבעלותו לא עבדו, הוא התעקש לשלם משכורות לכל העובדים שלו, לא הוציאם לחל"ת והוא חש אחריות כלפי אנשים.

רוצה להציג מכתב, הגם שהוא עצמו במצב דחוק, לאור ההליך הזה, במבצע שומר חומות, הוא נתן מקומות במלונות שלו לתושבי הדרום ועשה זאת באהבה, בשמחה, בחום גדול כלפי אותם אנשים וזה ראוי לציון. זה מכתב של עיריית שדרות...

הנאשם הודה וחסך זמן נכבד, כאמור, כל המחדל הוסר, ובבוא ביהמ"ש לגזור את הדין עליו לקחת בחשבון גם את סוגית השיקום...

בתיק הזה, העזתי לבקש אי הרשעה, אך ורק מתוך האמונה שבאמת במקרה הזה, צריך לתקן את הקשיים שנוצרו ובית משפט זה מוסמך לסיים את ההליך ללא הרשעה, בטח לאדם כמו הנאשם עם כל מה שסיפרתי".

לביסוס טענותיו הגישו הסנגורים המלומדים שני פסקי דין, האחד ת"פ (מרכז) 2522-06-17 **מדינת ישראל נ' רביעה ואח'** (מיום 12.03.19) והאחר עפ"ג (חי') 24721-12-14 **מדינת ישראל נ' נחמני** (מיום 29.01.15). בשני תיקים אלה הסתיימו עניינם של הנאשמים שביצעו עבירות מס בענישה ללא הרשעה (להלן).

אשר למסמכים שהוגשו, הרי שמדובר ראשית במסמך תודה שקיבל הנאשם (בשם מלון "פגסוס" באילת) מראש עיריית שדרות, על הלנת תושבי שדרות במלון במהלך מבצע שומר החומות. במכתב התודה נרשם, בין היתר, כי **"מבצע שומר החומות" אמנם הסתיים זה מכבר והשמיים חזרו להיות בגווני תכלת בהירים, אך אנו לא שוכחים את שומרי החומות הפרטיים שלנו. הייתם הדבר הנכון ברגע הנכון, והשכלתם להפוך, בחוכמתכם ובטוב לבכם, את המציאות הבלתי אפשרית שלנו לרגועה יותר..."**

המכתב הנוסף הוא מכתבו של רואה החשבון זיו האפט, בו מפורטים הנזקים הכבדים שנגרמו לנאשם, אשר מעסיק כ-75 עובדים, כתוצאה מההליך, והנזקים שעוד צפויים לו במידה וההרשעה תיוותר על כנה. צוין, כי בעקבות כתב האישום שהוגש נגד הנאשם, הבנקים המלווים אותו ביטלו את מסגרות האשראי אשר ניתנו ו/או לחברות שבבעלותו, והם מערימים עליו קשיים בהתנהלות השוטפת; כי הרשעת הנאשם בהליך פלילי תמנע מהבנקים לעבוד עם הנאשם או עם חברות שבבעלותו, והדבר יביא לפגיעה אנושה בעסקיו וביכולתו לפרנס אחרים; כי במידה וביהמ"ש ירשיע את הנאשם, הדבר ימנע ממנו להתמודד על מכרזים רבים, בניגוד למה שנעשה עד כה על ידו; וכי הנאשם רכש קרקע לבניית בית מלון, ובמידה ויורשע, הדבר ימנע ממנו לבנות את בית המלון, אשר כבר מצוי בהליך תכנוני, וימנע ממנו את יכולת גיוס הממון לפרויקט, כאשר השקעה של מיליונים תרד לטמיון.

הנאשם פנה אף הוא לביהמ"ש וביקש כי לא יורשע. לדבריו, עבר שנים מאוד קשות מאז החקירה בתיק זה; הביע צער וחרטה על המעשים; ציין כי מאיש עסקים אשר היה לו קרדיט של עשרות מיליונים בבנק כעת עליו לפעול קרדיטורית; כי במשרד התיירות לא יאשרו לו לבנות את המלון (אליו התייחס רואה החשבון במכתבו כאמור לעיל) במידה ויורשע; ולא יאשרו לו קבלת המענק לצורך בנייה זו.

שאלת ההרשעה - הכללים

הכללים בסוגית אי הרשעתו של מי שעבר עבירה, ידועים, והם קובצו יחדיו בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** (1997), שם נקבע על-ידי כב' השופטת דורנר, כי **"המבחן ללא הרשעה הינו חריג לכלל, שכן משהוכח ביצועה של עבירה יש להרשיע את הנאשם וראוי להטיל אמצעי זה רק במקרים יוצאי דופן, בהם אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה"**, וכי **"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר**

בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל".

באותו פס"ד מנה כב' המשנה לנשיא, השופט שלמה לוי, קווים מנחים, שאינם ממצים, להימנעות מהרשעה, ככל שמדובר בהיבט שיקומי של הנאשם, וביניהם, האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; מהי חומרת העבירה והנסיבות שבהן בוצעה; מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; מידת הפגיעה של העבירה באחרים; הסבירות שהנאשם יעשה עבירות נוספות; האם ביצוע העבירה על ידי הנאשם משקף דפוס של התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית; יחסו של הנאשם לעבירה, האם נוטל הוא אחריות לביצועה; האם הוא מתחרט עליה; משמעות ההרשעה על הדימוי העצמי של הנאשם; והשפעת ההרשעה על תחומי פעילותו של הנאשם. לצד שיקולים שיקומיים אלה הוסיף, המשנה לנשיא, כי יש להביא בחשבון גם שיקולים שבאינטרס הציבור, השמים דגש על חומרת העבירה ונסיבותיה, כמו גם על האפקט הציבורי של ההרשעה, וקבע, כי **"הכלל הוא שיש להרשיע נאשם שעבר עבירה, ומי שטוען את ההיפך שומה עליו לשכנע את ביהמ"ש ששיקולי השיקום גוברים במקרה האינדיווידואלי על השיקולים שבאינטרס הציבור"**.

כלומר, על בית המשפט לבחון, בראש ובראשונה, את השאלה האם סוג העבירה וטיבה, על רקע הנסיבות הקונקרטיות של המקרה, מאפשרים להימנע מהרשעה; ובשלב השני, יש להידרש לשאלה, האם עצם ההרשעה עלול לפגוע **"פגיעה חמורה"** בשיקומו או בעתידו של הנאשם, כאשר על בית המשפט להשתכנע, **"כי הפגיעה הקשה שתיגרם לנאשם בעטייה של הרשעה, אינה שקולה כלל ועיקר לתועלת הציבורית המעטה שזו תניב"** (ע"פ 9150/08 מדינת ישראל נ' ביטון, מיום 23.7.2009).

מבחינת טיב העבירה אותה ביצע הנאשם ונסיבותיה, הרי שיש ממש בדברי התובע לפיהם הכלל הוא, כי בעבירות מס יש לתת עדיפות לאינטרס הציבורי על פני שיקולי הפרט, אלא שגם בעבירות מס הכירה הפסיקה באפשרות אי הרשעתו של הנאשם.

כך, ברע"פ 4606/01 **יעקב סופר נ' מדינת ישראל** (מיום 03.01.02), נקבע בהרכב תלתא, כי גם בעבירות מס קיימת האפשרות, על פי העקרונות שהותוו בהלכת **כתב**, להסתפק באי הרשעת הנאשם. באותו עניין ביצעו המבקש והחברה שבבעלותו עבירות מס, ובימ"ש השלום החליט שלא להרשיעו; הערעור שהוגש לביהמ"ש המחוזי התקבל; והוגשה בקשת רשות ערעור לביהמ"ש העליון, אשר נדונה בפני מותב תלתא. ביהמ"ש העליון קיבל את הבקשה וקבע:

"השאלה העומדת לפנינו היא, אם בעבירה של אי-הגשת דו"חות למס-הכנסה אין לוותר בכל מקרה על הרשעת נאשם שהוכח כי ביצע את העבירה.

אין חולק, כי ככלל, בעבירות מס הכנסה, לרבות אי-הגשת דו"חות, יש להרשיע נאשם שהוכח כי ביצע את העבירה, גם כאשר קיימות נסיבות מקילות כבדות-משקל. ברם, אין זה כלל בל-יעבור ובע"פ כתב, המתייחס לעבירה של שוחד, נכתב בעניין זה, כי "יוצאים מכלל זה אותם מקרים חריגים שבהם הצטברות הנסיבות הקשורות בנאשם ובעבירה שעבר מצדיקה שלא להטביע בנאשם אות קלון של פליליות"..

בית-משפט השלום יישם את העקרונות שנקבעו לעניין החריג-לכלל על המקרה שלפנינו. בית-המשפט נמנע מהרשעת המבקש בשל הנסיבות המיוחדות הקשורות במבקש עצמו ובעבירות שעבר - אי-הגשת דו"חות - לרבות השנים הרבות שחלפו מאז בוצעו העבירות והשלכת ההרשעה על

יכולתו של המבקש למצוא מקור פרנסה. משכך, לא היה מקום להתערבותו של בית-המשפט המחוזי".

גם בעפ"ג (מרכז) 44065-04-12 **מדינת ישראל נ' בוריס דאנו** (מיום 15.07.12) עלתה סוגית אי הרשעתו של מי שעבר עבירות מס (על פי פקודת מס הכנסה), וביהמ"ש הותיר על כנה את החלטת בימ"ש השלום להימנע מהרשעתו של המשיב, בין היתר לאור התנהלות רשויות המס (אשר הטילו עיקולים על רכושו של המשיב, לכאורה בניגוד לדין, ובניגוד להוראות סעיף 189(ב) לפקודה, אשר אוסר על רשות המיסים להטיל קנסות על נאשם שהוגש נגדו כתב אישום בגין עבירה של אי הגשת דו"ח); לאור כך שעיקולים אלה הביאו לפגיעה משמעותית לעסקו של המשיב; ולאור קביעתם, כי פעולה לא ראויה זו של שלטונות המס הקימה למשיב "הגנה מן הצדק" שיש בה להוביל לסיום ההליך באי הרשעתו, ו"גם אם אין בנימוק זה כדי לגרום לזיכוי של המשיב אין בו רק כדי להשפיע על העונש אלא יש בו, בהצטרף לנימוקים האחרים, כדי להצדיק את ביטול הרשעתו של המשיב" (סעיף 9 לפסק דינו של ביהמ"ש). בנוסף, ציין ביהמ"ש את הצהרת ב"כ רשויות המס, שאם המשיב יגיש את הדו"חות יוכל לבקש את המרתו של כתב האישום לקנס מנהלי, ואולם "לאחר שהמשיב הסיר את המחדלים הבקשה סורבה, מסיבות הנוגעות להיקף כתב האישום ולמספר השנים, ובשל האיחור בהסרת המחדלים", וקבע, כי "יש ליתן משקל רב הן להסרת המחדלים והן להצהרת המאשימה בתחילת ההליך, שבהסתמך עליה הסיר המשיב את המחדלים" (קביעת בימ"ש השלום שאומצה בערכאת הערעור ואשר שמשה נימוק בעל משקל לאי הרשעתו של המשיב).

גם בעפ"ג (ב"ש) 23401-11-11 **מדינת ישראל - מע"מ אשדוד נ' שרל אוחיון** (מיום 01.02.12) הסתיים ההליך באי הרשעת מי שהודה בביצוע עבירה של הגשת דוח תקופתי למע"מ, ללא צירוף התשלום הנובע ממנו. במקרה זה הגישה החברה, שנוהלה על ידי המשיב ובנו, דו"ח תקופתי המתייחס לעסקאותיה בחודש נתון, כאשר לפיו הייתה אמורה החברה לשלם למע"מ סך של 230,775 ₪, בעוד החברה שילמה בפועל סך של 27,197 ₪ בלבד, וסכום המס שלא שולם עמד על 203,578 ₪ (במשך השנים תפח החוב למע"מ עד לסך של כ-422,000 ₪), ומחדל החוב לא הוסר. הערעור על אי ההרשעה - נדחה, תוך שביהמ"ש ציין את הנסיבות המיוחדות של המעשה והעושה, ובין היתר את העובדה שהמערער נתן לבנו להשתמש בחשבון הבנק שלו, מבלי שהיה ער לפעולות שנעשו מטעמו ומתוך תקווה שבכך הוא מסייע לבן להשתקם כלכלית (ויצוין, כי הבן, שהיה הרוח החיה בביצוע העבירות, ברח לחו"ל טרם הובא לדין).

אכן, עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה בקופה הציבורית, והעקיפה בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס, המתבטא בתשלום מס אמת על-ידי כלל הנישומים. לפיכך, הותוותה בפסיקה מדיניות ענישה לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן בכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם. אולם, לכל כלל יוצא מן הכלל, ונדמה כי המקרה שבפנינו נופל בגדרם של חריגים אלה.

גזירת הדין

במקרה שבפנינו, ההתנהלות של רשויות המס כמו גם הנזק שנגרם לנאשם בעקבות התנהלות זו, והנזק הרב שיוסיף וייגרם לו במידה וההרשעה לא תבוטל, יש בהם כדי לשכנעני, כי יש לבטל הרשעתו של הנאשם.

כפי שצוין לעיל, כתב האישום שהוגש כנגד הנאשמים הוגש, בשל תקלה אצל המאשימה, ללא קיום שימוע; והשימוע

שנערך, בסופו של דבר לבקשת הנאשמים, הביא לתיקון דרמטי בכתב האישום ובאופן, שאם היה מוגש בטרם הגשת כתב האישום (או אם כתב האישום היה נמחק עובר לעריכת השימוע), ההליך היה מסתיים בתשלום כופר. ועיקר התקלה שנפלה אצל המאשימה (לשון המעטה) היא, כי היא נתפסה בעובדת קיומו של כתב האישום כעילה לדחיית בקשת הנאשמים לסיום ההליך בדרך של תשלום כופר.

בצדק ציינה ההגנה, כי הנאשם מצא עצמו במלכוד שלא באשמתו: מחד, הוא לא הוזמן לשימוע כדין בשל תקלה אצל המאשימה, ומאידך, לו היה מוזמן לשימוע, כפי שמתחייב בדיון, היה זוכה לסיים את ההליך בדרך של כופר; אולם, היות וכתב האישום כבר הוגש, כאמור, באופן שגוי, המאשימה דחתה בקשתו לכופר, והנאשם אמור לשלם על התקלה שנפלה אצל המאשימה.

ובמילים אחרות, המאשימה, אשר הגישה את כתב האישום המקורי בטעות וללא שימוע, היא זו שלא מאפשרת סיום התיק בדרך של כופר, כאשר אין כל מחלוקת, שלו הייתה רואה את העובדות כמו שהן בכתב האישום החדש, היא לא הייתה מגישה את כתב האישום כלל ומאפשרת סיום ההליך בדרך של כופר.

גם בעניין **דאנו** המוזכר לעיל, התייחס ביהמ"ש להתנהלות לא ראויה של שלטונות המס אשר הביאה לפגיעה משמעותית לעסקו של המשיב, ופסק, כי עומדת למשיב נוכח התנהלות זו, "הגנה מן הצדק", אשר תוביל לסיום ההליך באי הרשעתו (בהצטרף לנימוקים האחרים בדבר מצבו של המשיב). דברים אלה יפים גם לעניינו.

יתרה מכך, מהמסמך שהוגש על ידי רואה החשבון של הנאשם עולה באופן ברור וחד, כי במידה ולא תבוטל הרשעת הנאשם, הנזק שייגרם לו יהיה רב ביותר (בנוסף לפגיעות שכבר נפגע) וללא כל יחס סביר לפגיעה האפשרית באינטרס הציבורי שיש בהרשעתם והענשתם של עברייני מס.

יש לזכור, כי בעניינו מדובר בעבירה אחת, שבוצעה על פני תקופה קצרה; סכום המחדל שולם במלואו; אין פגיעה באחרים בשל העבירה; לנאשמים אין כל עבר פלילי ואין חשש שמא ישובו לבצע עבירות נוספות; המעשים אינם משקפים דפוס התנהגות כרונית של הנאשמים; והנאשם נוטל את מלוא האחריות על מעשיו ומעשי החברה ומתחרט עליהם חרטה כנה. לא רק שמדובר במקרה חריג לאופיו של הנאשם ולהתנהלותו (הן לפני ביצוע העבירה והן לאחריה), אלא שמדובר באדם רב זכויות שתורם לחברה, והפגיעה שעלולה להיגרם לו בעטייה של ההרשעה קונקרטית, מידית וקשה ביותר, עד כי אינה שקולה לתועלת הציבורית שתניב, וזאת בנוסף לנזק הקשה שנגרם עד כה. בכך, עומד הנאשם בכל תנאי הלכת **כתב**.

אשר על כן, אני מבטלת הרשעתו של **הנאשם** ומותירה אך את הקביעה כי עבר את העבירה שהודה כי ביצע. הנאשם יחתום על התחייבות כספית על סך של 15,000 ₪ שלא יבצע עבירה כנגד חוק מע"מ תוך שנתיים מהיום.

הרשעתה של **החברה** - נותרת על כנה, ולאור היעדר מחלוקת בדבר מתחם הקנס הראוי, ואף לאור ההסכמה של התובע, כי יש לגזור על הנאשמים ענישה ברף התחתון של המתחמים שביקש, אני קובעת, כי החברה תשלם קנס בך 15,000 ₪, וזאת תוך 30 ימים מהיום.

זכות ערעור תוך 45 יום לביהמ"ש העליון.

ניתן היום, כ"ד תמוז תשפ"א, 04 יולי 2021, במעמד הצדדים.

עמוד 7

השופטת רויטל יפה-כ"ץ
נשיאה